

Nr 313

Av herrar Svärd och Ewerlöf, angående sjukgymnastverksamheten.

Den 14 november 1937 trädde Kungl. Maj:ts kungörelse om legitimation av sjukgymnaster i kraft. Dessförinnan gällde ordningen för sjukgymnasters och sjukgymnastiska instituts verksamhet av den 13 juli 1887. Den, som enligt denna ordning vid ovan nämnda kungörelses ikraftträdande innehade tillståndsbrev att utöva verksamhet såsom sjukgymnast, ansågs enligt kungörelsen såsom legitimerad sjukgymnast.

För erhållande av legitimation fordras f. n. i huvudsak godkänd sjukgymnastexamen vid gymnastiska centralinstitutet eller vid enskilt gymnastiskt institut, vilket av Kungl. Maj:t undfått examensrätt.

Dessutom kan svensk medborgare som erhållit sjukgymnastutbildning vid annat institut än de ovan nämnda — även utländska — och därefter under längre tid bedrivit av läkare väl vitsordad sjukgymnastisk verksamhet erhålla legitimation av medicinalstyrelsen på grundval av särskild dispens meddelad av Kungl. Maj:t.

För närvarande finns således i princip två kategorier sjukgymnaster, nämligen legitimerade sådana samt icke legitimerade. En viss garanti erhålles härigenom för att sjukgymnastkåren bibehålles vid en såsom önskvärd ansedd standard. Mot ett dylikt förhållande kan någon principiell erinran icke göras.

En legitimerad sjukgymnast torde i denna sin egenskap ha större möjligheter att konkurrera med icke legitimerade. Då lagen om allmän sjukförsäkring trädde i kraft den 1 januari 1955 tillkom emellertid vissa omständigheter, vilka försatte de legitimerade sjukgymnasterna i ett förmånligare läge gentemot vissa av de icke legitimerade sjukgymnasterna. Enligt riks-försäkringsanstaltens i anslutning till lagen om allmän sjukförsäkring meddelade föreskrifter, erhåller nämligen försäkrad ersättning för de kostnader som nedlagts å sjukgymnastisk behandling och å behandling med hetluft, diatermi och kortvåg *allenast* om behandlingen meddelats av läkare, legitimerad sjukgymnast eller av person som upptagits i en av riks-försäkringsanstalten fastställd förteckning. En väsentlig del av sjukgymnastkåren har icke upptagits i denna förteckning.

Att personer som skall undergå t. ex. sjukgymnastisk behandling tar hänsyn till möjligheten att av det allmänna erhålla ersättning för de kostnader som är förenade med sådan behandling är rimligt. Härigenom vållas emellertid de icke legitimerade sjukgymnaster, vilka ej upptagits i ovan nämnda förteckning, svårt ekonomiskt avbräck. Vi anser att denna genom lagen om allmän sjukförsäkring uppkomna orättvisa snarast bör rättas till. Detta sker enligt vår mening bäst på så sätt, att alla de icke legitimerade sjukgymnaster, som bedrivit av läkare väl vitsordad sjukgymnastisk verksamhet, uppföres på den av riks-försäkringsanstalten fastställda förteckningen.

Riksförsäkringsanstalten har utarbetat olika restitutionsgrunder med verkan att de patienter, som behandlas av legitimerade sjukgymnaster, erhåller större ersättning från sjukkassan än sådana patienter som behandlas av de sjukgymnaster som upptagits i riksförsäkringsanstaltens förteckning. I det förra fallet uppbär patienten ersättning med $\frac{3}{4}$ av ett högsta belopp om 7: 50 kronor under det att ersättning i det andra fallet lämnas med $\frac{3}{4}$ av ett högsta belopp om 5: 50 kronor.

Detta förhållande synes oss innebära ett både ur principiell och ekonomisk synvinkel beklagligt åsidosättande av de icke legitimerade sjukgymnasternas intressen, med följd att dessa *i motsats till tiden före sjukförsäkringslagens ikraftträdande* förhindras att konkurrera på skäliga villkor. Enligt vår mening bör därför en enhetlig restitutionsgrund fastställas.

Medicinalstyrelsen har sedan legitimationskungörelsens ikraftträdande inlagit en restriktiv hållning beträffande meddelandet av legitimation. Där sådan förekommit har det — sedan de mindre, privata anstalterna i Sverige undan för undan lagts ned — huvudsakligen gällt svenska medborgare utbildade vid andra nordiska utbildningsanstalter för sjukgymnaster. Detta synes från grundläggande synpunkter vara riktigt. Det förefaller dock som om därvid utbildningen vid Skodsborgs badesanatorium i Danmark av medicinalstyrelsen ansetts icke kunna utgöra tillräcklig grund för legitimation. Detta synes oss anmärkningsvärt, då t. ex. sjukgymnaster, utbildade vid Teilmans institut i Köpenhamn, kunnat erhålla legitimation. Enligt tillförlitlig uppgift lär nämligen utbildningen vid dessa båda danska utbildningsanstalter vara fullt likställd i det att dennas omfattning, examensfordringar och censorer är desamma.

Vi anser därför att de vid Skodsborgs badesanatorium utbildade sjukgymnasterna i likhet med de vid Teilmans institut i Köpenhamn utbildade bör kunna erhålla legitimation efter ansökan hos Kungl. Maj:t.

Med stöd av ovanstående anhålles,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa

1. att icke legitimerad sjukgymnast som bedrivit av läkare väl vitsordad sjukgymnastverksamhet uppföres i den av riksförsäkringsanstalten fastställda förteckningen;

2. att enhetlig restitutionsgrund fastställes beträffande ersättning till patienter som behandlas av legitimerade sjukgymnaster och av sjukgymnaster som upptagits i riksförsäkringsanstaltens förteckning; samt

3. att sjukgymnaster, som utbildats vid Skodsborgs badesanatorium i Danmark, i legitimationshänseende likställas med sjukgymnaster utbildade vid Teilmans institut i Köpenhamn.

Stockholm den 26 januari 1958

G. Svärd

K. G. Ewerlöf